

LSS
LAG OM STÖD OCH
SERVICE
TILL VISSA
FUNKTIONSHINDRADE

LÄTTLÄST

LERUM
mer än du tror

INTRODUKTION

LSS betyder lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och ger rätt till särskild hjälp.

LSS är en lag som ger särskilda rättigheter till personer med funktionshinder.

Ordet funktionshinder används istället för handikapp.

Socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen och andra lagar gäller lika mycket för dem som får extra hjälp av LSS.

Ordet funktionshinder talar om att man har en skada. Skadan gör att vissa saker kan vara svåra.

Det kan vara svårt att förstå, att se, att gå eller att tala.

Det är människor som behöver hjälpmedel och mycket hjälp i sitt vardagsliv, på jobbet och på fritiden.

Det kan vara hjälp att flytta sig, med att kunna tala om vad man vill och mycket annat.

Lagen gäller människor som har stora svårigheter i sitt vardagsliv.

VILKA PERSONER HAR RÄTT TILL HJÄLP

1. Personer med utvecklingsstörning och personer med autism.
2. Personer som i vuxen ålder har fått en hjärnskada efter en olycka eller en sjukdom.
Hjärnskadan gör att de har stora svårigheter att förstå.
3. Personer som har andra funktionshinder, som är stora och ger många svårigheter i livet.
Därför behöver dessa personer mycket hjälp.

FÖRKLARINGAR

Om utvecklingsstörning

Personer som har en utvecklingsstörning behöver ofta hjälp.

Att ha en utvecklingsstörning innebär att man kan ha svårt att förstå och att man behöver längre tid för att lära sig saker.

Om autism

En människa med autism har svårt att förstå hur man är tillsammans med andra människor.

En människa med autism uppför sig annorlunda

och vill till exempel göra samma sak många gånger.
Personer med autism behöver ofta lugn
och ett liv där dagarna är lika varandra.

Om hjärnskador

LSS gäller också personer som har fått
en hjärnskada när de är vuxna.

Skadan gör att de har svårigheter att göra sådant
som de kunde göra förr.

De behöver hjälp för att förstå och lära sig igen.

HJÄLP OCH STÖD INOM TIO OMRÅDEN

1 Rådgivning och annan personligt hjälp

Personer med svåra funktionshinder och deras familjer
har rätt till hjälp av olika experter,
som har särskilda kunskaper om funktionshinder.

Man ska få hjälp för att kunna leva ett bra liv.

Det kan till exempel vara hjälp av kuratorer
eller psykolog.

Det kan vara sjukgymnast.

Det kan också vara en talpedagog eller logoped.

Det kan vara arbetsterapeut och många andra.

Vanlig sjukvård är inte en rättighet,
som finns med i LSS.

Det finns andra lagar som ger rättigheter.

Experter ska samarbeta med andra,
som ger hjälp.

Experter ska tänka på
hur personer med funktionshinder har det
i hela sitt vardagsliv.

Den som vill ha mer stöd kan ansöka
om det och ansökan om råd och stöd skickas till,

Habilitering och Hälsa Råd och stöd
Regionens hus
Stationsgatan 3, 541 30 Skövde.

Om personen får extra stöd
kommer man till
Barn och ungdomshabiliteringen
eller Vuxenhabiliteringen.

2 Personlig assistent

En personlig assistent ger hjälp till en viss person.

Kommunen ska ordna personlig assistent
åt den som behöver mycket hjälp i sitt dagliga liv.

Man ska också själv
kunna anställa sin personliga assistent.

Man måste ha stora funktionshinder
och behöva mycket hjälp
för att få en personlig assistent.

Det kan vara att få hjälp med att duscha,
med att äta och tala och förstå när andra talar.

Det kan vara att få hjälp med att klä på sig
och andra mycket personliga saker.

Man ska själv bestämma
vem som ska vara personlig assistent.

En personlig assistent kan vara anställd av kommunen,
en förening eller ett företag.

De som behöver en personlig assistent
mer än 20 timmar i veckan
kan få assistansersättning från Försäkringskassan.

Andra får en personlig assistent eller pengar
till att betala en assistent från kommunen.

3 Ledsagarservice

De som inte har en personlig assistent,
kan ha rätt till ledsagare om man behöver det.
Ledsagare följer med på besök till vänner,
på resor, på fritidsaktiviteter och mycket mer.

Det ska vara en personlig hjälp
som passar just den personen.

Man ska kunna leva som andra.

4 Kontaktperson

En kontaktperson ska ge hjälp så att en person med funktionshinder får kontakt med andra och en bra fritid.

Kontaktpersonen ska vara som en vän, någon att prata med och umgås med, gå ut och fika med eller gå på bio.

Kommunen ska hjälpa till så att kontaktpersonen och den som har funktionshinder kommer överens om hur man ska träffas och ha kontakt.

5 Avlösarservice

Föräldrar och andra släktingar, som hjälper människor med funktionshinder i hemmet kan behöva göra andra saker ibland. Då ska de kunna få avlösarservice.

Avlösarservice är en person som hjälper människor med funktionshinder hemma.

Det är viktigt att ordna avlösarservice, så att den passar varje familj.

Det ska finnas avlösarservice både natt och dag om det behövs.

6 Korttidsvistelse

Korttidsvistelse kan ordnas på olika sätt.

Det kan vara i ett korttidshem, hos en stödfamilj, på ett läger eller en kurs.

En person med funktionshinder kan få nya upplevelser och omväxling i ett korttidshem, i en stödfamilj eller på ett läger eller en kurs.

Föräldrar eller släktingar kan behöva åka bort eller göra något själva ibland.

7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Ungdomar med funktionshinder kan behöva mer hjälp, tillsyn. än andra ungdomar över 12 år.

Korttidstillsyn ska finnas både före och efter skolan och på loven.

En del kan behöva hjälp hemma.

Andra kan vara på en fritidsgård.

Man ska välja det som passar bäst både för barnet och familjen.

8 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

Barn och ungdomar med svåra funktionshinder, ska kunna bo i familjehem,

om de inte kan bo hos sina föräldrar.
Då bor de i en annan familj om föräldrarna vill det.
En del barn behöver särskilt mycket vård
och utbildad personal.
Då kan en bostad med särskild service vara det bästa.

9 Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad

En bostad med särskild service kan se ut på olika sätt.
Det kan vara en servicebostad eller en gruppbofastad.
I en servicebostad
kan man ringa efter hjälp dag och natt.
Det finns ofta flera servicebostäder i samma hus
där finns personal och platser så att man kan träffas.

10 Daglig verksamhet

Personer med utvecklingsstörning och med autism
och de som har fått en hjärnskada i vuxen ålder
har rätt till daglig verksamhet, något att göra på dagarna.
Daglig verksamhet är för personer
som inte har arbete på Samhall eller någon annan
arbetsplats och för personer som inte
går på utbildning.
Det kan vara på ett dagcenter
eller någon annanstans.

Personlig plan

Den personen som har hjälp enligt LSS kan få en personlig plan om man vill.

Det ska inte vara krångligt att få den hjälp man behöver.

Man ska inte behöva gå till många olika ställen för att få hjälp.

Kommunen har ansvar för att alla samarbetar.

Det gäller också sådan hjälp som ordnas av andra än kommunen.

Alla ska samarbeta så att det blir så bra som möjligt för var och en.

Det betyder att kommunen ska skaffa sig kunskap om dem ger annan hjälp.

Du kan få mer information av kommunens LSS-handläggare,
ring kommunens växel 0302-52 10 00

Vem kan ansöka?

Personer med ett funktionshinder har rätt att ansöka om stöd enligt LSS.

En förälder eller god man kan ansöka om personen med funktionshinder vill att det ska göras så.

Det är frivilligt att ansöka om hjälp enligt LSS.

Det stödet man får är frivilligt
och den som får stödet ska själv
vilja ha stöd.

Det är inte möjligt att få stöd med tvång.

En ansökan enligt LSS ska skickas
till kommunens LSS-handläggare.

Rätt att överklaga

Om du inte får det stöd du ansökte om
kan du överklaga.

Överklagan skickas till Förvaltningsrätten
inom tre veckor från den dag
personen fick beslutet.

Kommuns LSS-handläggare kan hjälpa till
om någon vill överklaga beslutet.

Anhörigstöd

Lerums kommun ger stöd till anhöriga,
det sker i grupp.

Den som vill veta mer kan ringa till
kommunens anhörigtelefon 0302-52 22 39
eller 0727-45 78 97

Andra sätt att få hjälp

Den personen som har ett funktionshinder men inte får stöd enligt LSS kan ansöka om hjälp och stöd enligt Socialtjänstlagen.

Stöd enligt Socialtjänstlagen ska göra det möjligt att en funktionshindrad person ska kunna leva bra.

Stödet kan vara

- Hemtjänst eller en person som stöder i hemmet
- Hjälp med matutkörning
- Ledsagarservice
- Trygghetslarm
- Avlösning i hemmet
- Dagverksamhet eller dagvård
- Korttidsvård
- Särskilt boende

Du kan få mer information av kommunens biståndshandläggare, ring kommunens växel 0302-52 10 00

Sektor stöd och omsorg

443 80 Lerum
Tel vxl: 0302-52 10 00
www.lerum.se